

АО “АСТАНА МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ”
МОЛЕКУЛАЛЫҚ БИОЛОГИЯ ЖӘНЕ МИКРОБИОЛОГИЯ КАФЕДРАСЫ

СӨЖ

ТАҚЫРЫБЫ: Жүйке жүйелерінің туа біткен ақаулары.

Орындаған: Тулеубайұлы
Қайсар
Тексерген:

Жоспар

I.Кіріспе

II.Негізгі бөлім:

2.1. Жүйке жүйесінің туа біткен ақаулары.

III.Қорытынды

IV.Пайдаланылған әдебиеттер

Кіріспе

Балалардағы жүйке ауруларының клиникасында тұқым қуалаушылық аурулар мен туа біткен ауруларды ажыратады. Тұқым қуалаушылық аурулары хромосомалық және гендік құрылымдардың өзгеруінен дамиды, олар бала туа салысымен немесе белгілі бір жас мерзіміне келгенде ғана білінуі мүмкін. Ал туа біткен (пренаталдық) аурулар туылғанға дейінгі, жатырішілік кезеңдегі ұрық дамуының барысында болған бұзылыстар нәтижесінде дамиды және көбінесе бала туыла салысымен-ақ білінеді.

АҚАУЛАРДЫҢ ПАЙДА БОЛУ СЕБЕПТЕРІ

- 1. Генетикалық факторлар
(тұқымқуалаушылық)
- 2. Сыртқы орта факторлары
- 3. Көпфакторлы себептер (мультифакторлы)

Жүйке жүйесінің туа біткен ақаулары

Микроцефалия-мидың кішкентай болуы.

Гидроцефалия-ми қарыншаларындағы сұйықтың көбеюіне байланысты ми көлемінің ұлғаюы.

Анэнцефалия-ми бөліктерінің болмауы.

Агирия-ми қыртыстарының болмауы.

Микроцефалия

Бас ми гиплопазиясы, оның салмағы мен көлемінің азаюы; бас сүйек қорабы көлемінің азаюымен бір уақытта бас сүйегінің қалыңдауымен үлеседі; осы ақаудың түрлі ауыр сатылары болуы мүмкін

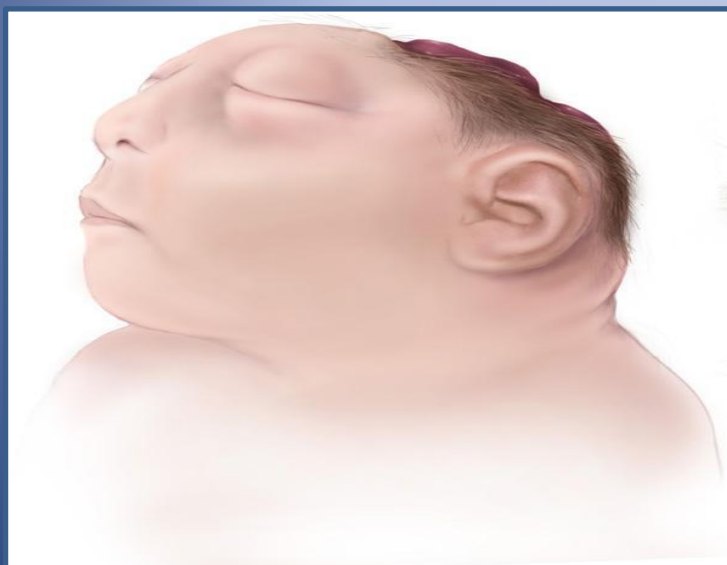
Гидроцефалия

Ми қарыншасындағы ми сұйықтығының жиылуы (ішкі гидроцефалия) немесе субарахноидалды кеңістіктегі (сыртқы гидроцефалия) бас сүйек үлкеюімен және беттің оған сәйкессіздігімен айқындалады, бет кішкентай, шеке үлкен болып көрінеді. Бас сүйектің жұқаруы мен алшақтауы байқалады, еңбектің ісінуі.

Анэнцефалия

Мидың немесе оның кейбір бөліктерінің болмауы.

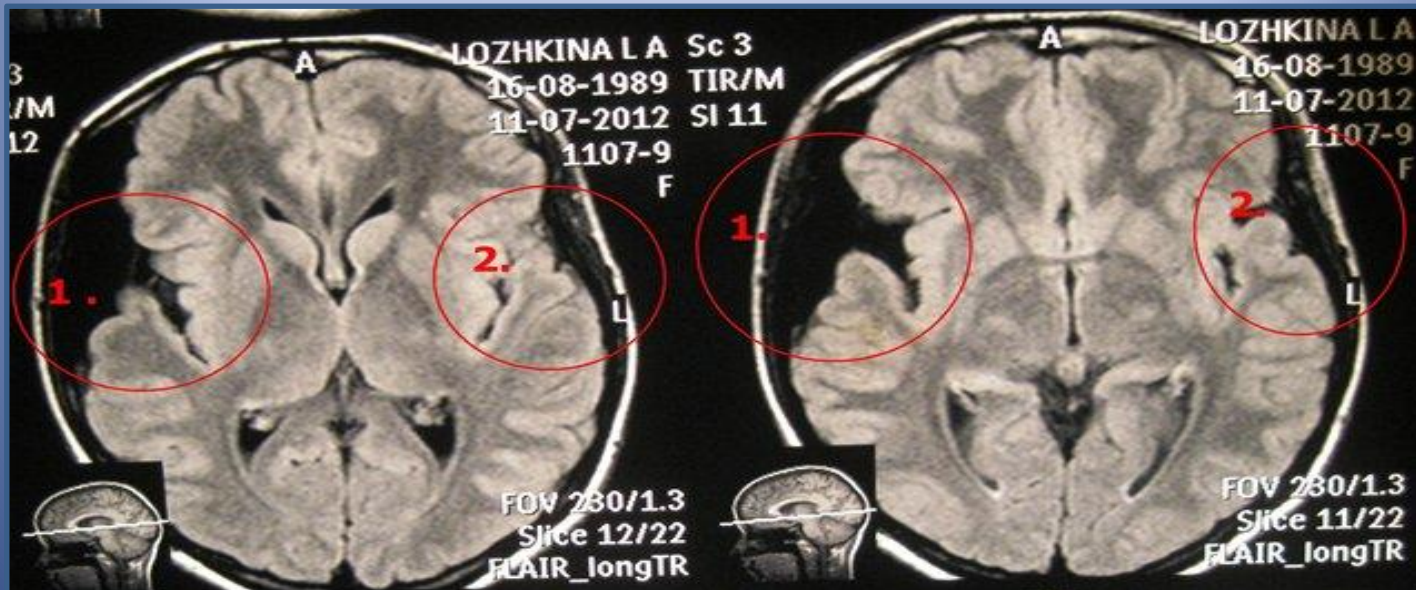
Акрания

Бас сүйегі күмбезінің болмауы

Порэнэнцефалия

бас миындағы түрлі көлемдегі кисталардың пайда болуы, мидың ми қапталдарындағы қарыншалар, шыққан эпендимомалар. Нақты порэнцефалидің жалған түрін айыруға болады, мұнда кисталар ми сұйықтығы ағынының жолдарымен берілмейді және бас миының бұрынғы ткандардің жұмсаруынан пайда болады.

Омыртқа мен жұлынның даму ақаулары.

Spina bifida – омыртқа өзегінің толық жабылмай қалуын айтады Жұлын және оның қабықтары мен түбіршіктері кеміс жерден шығып, жұлындық жарық пайда болады.

Ең ауыр формасы – омыртқаның толық бітіспеуі, көбінесе, басқа да ақаулықтармен қабаттасып дамиды. Балалардың өмір сүруге қабілеті болмайды.

Омыртқа мен жұлынның даму ақаулары.

Жұлын-ми жарығына, шығыңғылық тән, ол домалақ пішінді, эластикалық консистенциялы болады. Әдетте, бел аймағында орналасады. Оның үстіндегі тері жамылғысы жұқарған болады, флюктуация белгісі жиі анықталады. Егер жарықтың ішіне жұлын немесе оның нервтерінің түбіршіктері шықса, кіші жамбас астауының ағзалары мен аяқтардың қызметі бұзылады. Омыртқаның бітіспеген доғаларының аймағында әртүрлі патологиялық түзілістер дамуы мүмкін – қатты фиброзды жіпшелер, липомалар, фибромалар, гипертрихоз, терінің гиперпигментациясы, ангиомалар, дермоидтар. Диагностикасында рентгенографиялық зерттеулер жүргізіледі.

Қорытынды

- Адамның құрсақ ішінде дамып, туылу мерзіміне дейінгі, дамудың әрбір сатысындағы қатерлі кезеңдерді, эмбрионға тератогендік факторлардың зиянды әсерін, туа пайда болатын ақаулықтардың даму механизмдерін түсінуге мүмкіндік береді.
- Сондықтан жүктілікті алдын- ала болжап, ата-анасының денсаулығының диагностикасын жүргізу, жүктілік кезінде қажетті анализдерді тапсыру, ұрыққа зиян келтіретін факторлардан алшақ болу-туа біткен ақаулықтардың көрсеткішін төмендетеді.

Пайдаланған әдебиеттер:

1. Қазымбет П., Аманжолова Л., Нұртаева Қ.,
“Медициналық биология” Алматы
2. Қуандықов Е.Ө., Аманжолова Л.Е.,
“Молекулалық биология негіздері” Алматы:
“Эверо” баспасы, 2008ж.,
3. С.А.Әбілов. Молекулалық биология және
генетика: Оқулық.- 2-ші, түзет. Ж. Толық,
2010.- 388 б.
4. KazMedic.kz